

WIĄCEK ST., WIWCZARUK A., KARPOWICZ A.

PRACA W KLASIE PIERWSZEJ

SZKOŁY POWSZECHNEJ

PRZEWODNIK METODYCZNY
DLA NAUCZYCIELI SZKÓŁ POWSZECHNYCH

NAKŁAD
GEBETHNERA I WOLFFA
WARSZAWA

PRACA W KLASIE PIERWSZEJ

BIBLIOTEKA NAUCZYCIELA SZKOŁY Powszechnej
„JAK REALIZOWAĆ NOWE PROGRAMY”

POD REDAKCJĄ BENEDYKTA KUBSKIEGO

1. **Dr. J. Balicki.** Oblicze nowych programów.
2. **J. Michałowska.** Zagadnienia wychowawcze w nowych programach.
3. **St. Drzewiecki.** Wychowanie obywatelsko - państwowe w nowych programach.
4. **St. Machowski.** Wychowanie gospodarcze w nowych programach.
5. **B. Kubski.** Nowe programy a twórczość nauczyciela.
6. **M. Kotarbiński.** Organizacja pracy w kl. I, na podstawie nowego programu.
7. **St. Dobraniecki.** Organizacja pracy w kl. II, na podstawie nowego programu.
- 8-9. **J. Danczewiczowa.** Jak realizować nowy program języka polskiego (2 tomiki).
- 10-11. **Dr. Wł. Hoszowska.** Jak realizować nowy program historii? (2 tomiki).
- 12-13. **Dr. Dudkówna i J. Strzelecka.** Jak realizować nowy program matematyki. (2 tomiki).
14. **J. Czystowski.** Jak realizować nowy program przyrody martwej.
- 15-16. **T. Mayzner.** Jak realizować nowy program śpiewu? (2 tomiki).
17. **Prof. Dr. J. Kuchta.** Psychologia dziecka wiejskiego.
18. **Wiącek St. i Cieplewski J.** Czytanie w szkole powszechnej. (Przykłady lekcji).

S E R J A II

ukaze się stopniowo do 15.X.1934.

19. **Dobraniecki, M. Kotarbiński, Al. Litwin.** — Czytanie i pisanie w klasie I-ej.
20. **St. Wiącek.** Ćwiczenia piśmienne w szkole.
21. **Al. Mazur.** Ćwiczenia z zakresu geometrii w nowym programie.
22. **St. Dobraniecki, J. Świdorska-Jaromłowiczowa.** Inscenizacja w szkole (kl. I i II).
23. **E. Boukołowska i M. Kotarbiński.** Ćwiczenia z zakresu geografii i przyr. cz. I.
24. **E. Boukołowska i M. Kotarbiński.** Ćwiczenia z zakresu geografii i przyr. cz. II.
25. **Cz. Karp.** Realizacja programu nauki rysunku.
26. **St. Prochera.** Zajęcia praktyczne z zakresu rękodzieła.
27. **Kazimierz Greb.** Pomoce naukowe, ich istota i stosowanie.
28. **M. Mościcki i J. Witek.** Ogródek szkolny w nauce i wychowaniu. Cz. I.
29. — Ogródek szkolny w nauce i wychowaniu cz. II.
30. **Al. Litwin.** Wycieczki w realizacji nowego programu. Cz. I.
31. — Wycieczki w realizacji nowego programu. Cz. II.
32. **Al. Litwin.** Samodzielność dziecka w realizacji nowego programu.
33. **T. Szczerba.** Nauczanie podstaw gramatyki języka polskiego w szkole powszechnej.

Cena tomiku Zł. 1.90.

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH.

WIĄCEK ST., WIWCZARUK A., KARPOWICZ A.

PRACA W KLASIE PIERWSZEJ

SZKOŁY POWSZECHNEJ

PRZEWODNIK METODYCZNY
DLA NAUCZYCIELI SZKÓŁ POWSZECHNYCH

NAKŁAD
GEBETHNERA I WOLFFA
WARSZAWA

60136/11

TYCHŻE AUTORÓW:

PRACA W KLASIE DRUGIEJ SZKOŁY
POWSZECHNEJ

*

DODATEK DO „PRACY W KLASIE PIERWSZEJ”
DLA SZKÓŁ UTRAKWISTYCZNYCH.

*

DODATEK DO „PRACY W KLASIE DRUGIEJ”
DLA SZKÓŁ UTRAKWISTYCZNYCH.

60136/11

SŁOWO WSTĘPNE

Oddając niniejszy przewodnik metodyczny na klasę pierwszą w ręce Koleżanek i Kolegów, pragnęlibyśmy powiedzieć kilka słów, by wyjaśnić niektóre sprawy.

Przedewszystkiem — skąd się wzięła myśl o książce niniejszej?

Realizując w roku bieżącym nowe programy naukowe oraz przyglądając się ich realizowaniu przez innych nauczycieli, utwierdził się w przekonaniu, że ogół nauczycielstwa pozbawiony jest w pracy swej tak ważnych pomocy, jakimi być powinny odpowiednio pomyślane i opracowane przewodniki metodyczne. Wprawdzie w literaturze i prasie pedagogicznej w ostatnim roku szkolnym ukazało się dużo dzieł, omawiających pewne zagadnienia z dziedziny realizacji nowych programów, dzieła te jednak nie mogły zaspokoić głodu, który się wytworzył w najszerszych warstwach nauczycielstwa, pragnącego możliwie najlepiej ducha nowych programów odczuć i pracę swą w szkole do nowych programów dostosować. Uważaliśmy, że brak jest w naszej literaturze pedagogicznej prac, któreby zagadnienie realizacji nowych programów starały się rozwiązać w całej rozciągłości, nie zaś w drobnych fragmentach.

Stąd powstała myśl opracowania przewodnika metodycznego, ujmującego zagadnienie realizacji nowych programów z punktu widzenia klasy jako całości, nie zaś poszczególnych przedmiotów nauki szkolnej. Takim przewodnikiem ma być książka niniejsza.

Różni się ona od innych dzieł tego rodzaju przedewszystkiem swym układem.

W części ogólnej niniejszego przewodnika znajdzie Czytelnik teoretyczne zasady, na podstawie których, zdaniem naszym, należy pracę w klasie pierwszej zorganizować, by być w zgodzie z intencją i wymaganiami nowych programów naukowych. Znajdzie tam Czytelnik niektóre uwagi z zakresu metodyki poszczególnych przedmiotów nauki szkolnej. Zastrzegamy się jednak, że nie było naszym zadaniem opracowanie szczegółowych metodyk tych przedmiotów; ograniczyliśmy się jedynie do uwag, naszym zdaniem niezbędnych, do uświadomienia sobie, jaką rolę nadać poszczególnym przedmiotom w związku z zagadnieniem naczelnym naszej pracy, a mianowicie: jak zorganizować pracę dydaktyczną, a w związku z tem i wychowawczą, w klasie pierwszej.

Nie znajdzie więc Czytelnik w naszym przewodniku odpowiedzi na wszystkie pytania, które mu się z zakresu metodyki poszczególnych przedmiotów nasuną; musi się w tej sprawie udać do dzieł specjalnych, z zakresu metodyk poszczególnych przedmiotów.

W części szczegółowej staraliśmy się podać próbę zastosowania w praktyce szkolnej sformułowanych przez nas zasad teoretycznych. Próba ta, oparta na doświadczeniach z praktyki dnia codziennego, jest jednak tylko próbą realizowania nowych programów. Zdajemy sobie sprawę z tego, że każda rozwiązana przez nas sytuacja mogła być rozwiązana inaczej. Bo też nie jest celem książki niniejszej podać czytelnikowi gotowe wzory do naśladowania; podajemy tylko przykłady, jak można w praktyce postępować. Przez przemyślenie tych przykładów, Czytelnik wyrobi sobie niewątpliwie swój własny pogląd na sposoby rozwiązywania różnych sytuacji, a w związku z tem—swą własną metodę pracy.

Jakżeż z naszego przewodnika ma czytelnik korzystać?

Przedewszystkiem trzeba książkę niniejszą przeczytać

całą, by się w jej układzie i treści zorjentować. Czytając, trzeba porównywać, czy i o ile głoszone przez nas teoretyczne zasady zostały w czyn wprowadzone. Posługując się w ciągu roku szkolnego częścią szczegółową, trzeba zwrócić uwagę na charakterystykę cykli i ośrodków, projektowanych przez nas, przestudjować materiał naukowy, który w związku z opracowywanymi cyklami radzimy przerobić, oraz wynotować zabiegi metodyczne, na które w danym okresie zwracamy uwagę jako na najbardziej aktualne. Sądzimy, że tak wykorzystany nasz przewodnik pobudzi Czytelnika do twórczej pracy nad zorganizowaniem uczenia się dzieci, a przez to odda Mu poważne usługi.

Wkońcu parę wyjaśnień. Przewodnik nasz staraliśmy się uczynić ramowym, pragnąc, by był pomocą w pracy w każdym środowisku, w każdej szkole. Zaznaczamy jednak, że za podstawę pracy wzięliśmy środowisko wiejskie i małomiasteczkowe; nauczyciel, pracujący w mieście, z łatwością wypełni podane przez nas ramy własną treścią, zaczerpniętą z danego środowiska. Również za typ szkoły wzięliśmy taką szkołę, w której klasa pierwsza pobiera naukę osobno; pracę w klasach połączonych uwzględniamy w rozdziale dodatkowym do wydanej przez nas książki o pracy w klasie II-ej.

Uważając, że w pracy swej nauczyciel będzie się posługiwał podręcznikami, zaznaczamy, że w dziale czytania i pisania oparliśmy się na obu podręcznikach B. Kubskiego, M. Kotarbińskiego i E. Zarembiny. Podręczniki te jednak uzupełniliśmy własnymi tekstami, chcąc przez to dać przykład racjonalnego wykorzystania każdego elementarza w klasie pierwszej.

Nadmieniamy wkońcu, że opracowując przewodnik metodyczny, chcieliśmy nieraz widzieć warunki pracy szkolnej lepszymi, aniżeli są w rzeczywistości. Uważaliśmy, że wspólnym dążeniem ogółu nauczycielstwa winna być usil-

na pracę nad tem, by obecne warunki i metody pracy szkolnej poprawić. Zdajemy sobie jednak sprawę z tego, że niektóre proponowane przez nas sposoby rozwiązywania sytuacji mogą budzić zastrzeżenia ze strony Czytelników. Wobec tego zwracamy się z gorącą prośbą o nadsyłanie pod adresem wydawnictwa wszelkich w tej sprawie uwag i spostrzeżeń.

A u t o r z y.

W czerwcu 1934 r.